

§ 137

Dnr 2017-000145

Svar på remiss av statens energimyndighets rapport om havsbaserad vindkraft

Ledningsutskottets beslut

Laholms kommun ställer sig i huvudsak bakom Energimyndighetens analys och slutsatser men framhåller att utredningen bör kompletteras med en djupgående analys av hur pågående energieffektivisering påverkar behov och utformning av havsbaserad vindkraft för att nå energiöverenskommelsens mål om att Sverige år 2030 ska ha 50 procent effektivare energianvändning jämfört med 2005.

Ärendebeskrivning

Miljö- och energidepartementet har remitterat Statens energimyndighets rapport om havsbaserad vindkraft till Laholms kommun. Statens energimyndighet har på regeringens uppdrag gjort en marknads- och samhällsekonomisk analys av en svensk satsning på havsbaserad vindkraft. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i rapporten.

Planeringskontoret konstaterar att Energimyndigheten bedömer att havsbaserad vindkraft på lång sikt kan spela en viktig roll i det svenska elsystemet men att ett särskilt stöd till havsbaserad vindkraft, utöver elcertifikatsystemet, inte är motiverat före år 2030. Det huvudsakliga skälet är att den samhällsekonomiska nyttan med havsbaserad vindkraft inte är större än från utbyggnad av annan förnybar el där kostnaderna är lägre.

Beslutsunderlag

Planeringskontorets tjänsteskrivelse den 22 maj 2017.

Remiss av Statens energimyndighets rapport om havsbaserad vindkraft.

Beslutet skickas till:

Miljö- och energidepartementet

TJÄNSTESKRIVELSE
2017-05-22
DNR: 2017-145

Kommunstyrelsen

Remiss av statens energimyndighets rapport om havsbaserad vindkraft (ER 2017:3)

Planeringskontorets förslag till beslut

Laholms kommun beslutar att lämna följande svar på remissen:

Laholms kommun ställer sig i huvudsak bakom Energimyndighetens analys och slutsatser.

Utredningen bör dock kompletteras med en djupgående analys av hur pågående energieffektivisering påverkar behov och utformning av havsbaserad vindkraft. Enligt energiöverenskommelsen ska Sverige år 2030 ha 50 procent effektivare energianvändning jämfört med 2005.

Sammanfattning

Utredningens uppdrag

Energimyndigheten har i regleringsbrevet för 2016 fått i uppdrag av regeringen att utreda den potentiella marknaden för havsbaserad vindkraft i Sverige och internationellt samt att göra en samhällsekonomisk analys av en svensk satsning på havsbaserad vindkraft. Energi-kommissionens slutbetänkande (SOU 2017:2) har haft som utgångspunkt att elsystemet ska baseras på 100 procent förnybar el vilket också varit en utgångspunkt för denna rapport.

Havsbaserad vindkraft får stöd via elcertifikatsystemet men kostnaden är för hög för att konkurrera med andra förnybara kraftslag och kommer därför att spela en underordnad roll i det svenska energisystemet under 2020-talet. Därför är uppdraget om att utreda ifall det är motiverat med ett särskilt stöd till havsbaserad vindkraft av stor vikt. Inte minst för att ett 100 procent förnybart elsystem på sikt kommer att kräva en stor utbyggnad av elproduktionsanläggningar.

Statens energimyndighet har översänt rapporten för möjlighet att senast den 16 juni 2017 lämna synpunkter. Rapporten finns även att hämta på regeringens webbplats:

<http://www.regeringen.se/49550e/contentassets/609980e5801242e8b62765c0ef32eaec/statens-energimyndighets-rapport--havsbaserad-vindkraft.pdf>

Ärendebeskrivning

Från rapportens *Sammanfattning och slutsatser* framgår bl a följande:

Energimyndigheten bedömer att havsbaserad vindkraft på lång sikt kan spela en viktig roll i det svenska elsystemet men att ett särskilt stöd till havsbaserad vindkraft, utöver elcertifikatsystemet, inte är motiverat före år 2030. Det huvudsakliga skälet är att den samhällsekonomiska nyttan med havsbaserad vindkraft inte är större än från den utbyggnad av förnybar el som sker genom

ett teknikneutralt stöd, vars kostnad är betydligt lägre. Det finns dock ett antal faktorer såsom utfallet av nuvarande förnybartdirektiv, utvecklingen av elcertifikatsystemet, beslut inom ramen för förslag till kommande förnybartdirektiv inom Energiunionen och en förtida nedläggning av elproduktionsanläggningar som kan göra att situationen och behovet av ny kraft förändras betydligt. Acceptansen för en fortsatt utbyggnad av landbaserad vindkraft har också en avgörande betydelse. För att bevaka utvecklingen som i dagsläget innehåller flera osäkerhetsfaktorer kan någon form av regelbundna kontrollstationer införas.

Efter år 2030 och fram till år 2045 behöver i princip alla kraftproduktionsanläggningar som idag är i drift ersättas med nya, med undantag för vattenkraften som dock behöver genomföra reinvesteringar. Elsystemet kommer också gradvis få en snabbare generationsväxling då nya förnybara elproduktionsanläggningar generellt har en kortare livslängd än kärnkrafts- och vattenkraftsanläggningar. I det perspektivet är det viktigt med en stor potential av olika förnybara produktionsslag, även havsbaserad vindkraft.

För upprätthålla en realiserbar potential och möjliggöra en utbyggnad i ett senare skede bör man därför säkerställa att det finns platser med goda vindförhållanden där det går att bygga havsbaserad vindkraft kostnadseffektivt. Tillstånden som finns idag kommer sannolikt ha löpt ut och det finns många konkurrerande intressen i de områden som är mest lämpliga för havsbaserad vindkraft idag. En utbyggnad i senare skede bör också om möjligt koordineras med andra länder runt Östersjön med avseende på utbyggnadstakt, stöd och nätförbindelser.

Ett 100 procent förnybart elsystem kan uppnås på flera sätt och det är inte självklart vilken energimix som har högst samhällsekonomisk nytta då energiresurser och tekniker har olika för- och nackdelar. Ett riktat stöd till havsbaserad vindkraft bör därför också jämföras med riktade stöd till andra teknologier. I detta uppdrag har jämförelsen främst gjorts mot ett teknikneutralt stöd såsom elcertifikatsystem.

Inom ramen för den nya ambitionen om 18 TWh för elcertifikatsystemet är det osannolikt att havsbaserad vindkraft kommer att byggas ut på grund av dess högre produktionskostnad. Energimyndighetens bedömning är dock att produktionskostnaden för havsbaserad vindkraft kommer att sjunka i framtiden och närma sig landbaserad vindkraft. I och med att intäkterna från elmarknaden skiljer sig åt mellan elproduktionsanläggningar kan havsbaserad vindkraft därför ha en möjlighet att byggas ut inom ett eventuellt fortsatt teknikneutralt stödsystem efter år 2030, oavsett om det är inom elcertifikatsystemet eller något annat.

Beslutsunderlag

Planeringskontorets tjänsteskrivelse den 22 maj 2017

Remiss av Statens energimyndighets rapport om havsbaserad vindkraft (ER 2017:3)

Beslutet skickas till:

Miljö- och energidepartementet, m.registrator@regeringskansliet.se med kopia till m.remissenergi@regeringskansliet.se

Fredrik Nilsson
Enhetschef

Torsten Kindt
Miljöstrateg